

Milá Trenčianka, milý Trenčan!

Záleží mi na tomto meste už viac ako 700 rokov. V dávnej dobe som robil všetko preto, aby Trenčín rozkvital. Dnes je už nová doba a od 1. januára 2021 budeme všetci triediť a zbierať kuchynský bioodpad z domácnosti. Čo všetko to pre nás znamená, sa dozvieš v tomto mojom dekréte. Ak budeš potrebovať poradiť, som ti k dispozícii kedykoľvek na www.trencinrecykluje.sk alebo si ma pridaj vo Facebook Messengeri.

Nezabúdaj, že všetko sa nám vráti.

Matúš Čák Trenčiansky

KDE BUDEME BIOODPAD VYHADZOVAŤ?

Na stojiskách kontajnerov budú rozmiestnené hnedé 120 l, 240 l alebo 660 l bionádoby, do ktorých treba vyhadzovať bioodpad z košíka.

ČO S KUCHYNSKÝM OLEJOM?

Od nového roka 2021 zavedieme mobilný zber kuchynských olejov. Za každý odovzdaný liter jedlého oleja (použitého kuchynského oleja) dostanete v litrových plastových fľašiach:

• za 1 liter - 8 % ocot (1 liter)

• za 6 litrov - kuchynský olej (1 liter)

Oleje môžete taktiež odovzdať na našich zberných dvoroch. Ďalšie informácie nájdete na:

www.trencin.sk/mobilnyzberoleja

AKO ČASTO SA BUDÚ BIONÁDOBY VYVÁŽAŤ?

Hnedé bionádoby sa budú vyvážať podľa toho čo ukáže prax, predpokladá sa vývoz min. 1-krát týždenne. V rodinných domoch bude kuchynský bioodpad zbieraný spolu s odpadom zo záhrady, tzv. „zeleným“. Zvýši sa ale frekvencia vývozu.

KAM SA BUDE BIOODPAD VYVÁŽAŤ?

Na kompostareň, ktorú prevádzkuje zberová spoločnosť Marius Pedersen,

kde bude odpad hygienizovaný a následne prejde kompostovacím procesom. Cieľom je dosiahnuť certifikovaný kompost, ktorý budeme môcť ďalej použiť. To je však veľmi zložitý proces a bude závisieť aj od toho, ako budeme všetci Trenčania zodpovední a budeme správne triediť a vyhadzovať bioodpad.

ČO ZÍSKAME ZBEROM BIOODPADU?

Spoločne budeme šetriť životné prostredie, pretože tieto odpady nepôjdu zbytočne na skládku. Okrem toho na skládke za každú uloženú tonu platíme vysoké poplatky, takže týmto triedením a zberom bioodpadu znížime množstvá zmesových komunálnych odpadov.

Čím menej kuchynského bioodpadu skončí v čiernej nádobe, tým menej odpadu skončí na skládke. Časom budeme môcť znížiť počet vývozov čiernych komunálnych nádob a šetriť tak peniaze aj životné prostredie.

Do každej domácnosti v bytovom dome mesto Trenčín postupne odovzdá 10 l hnedý košík určený na biologicky rozložiteľný odpad s roľkou 25 vreciek zo 100 % kompostovateľného materiálu. Používaním vreciek odpadá nepríjemná povinnosť vymývať košík, dochádza k výraznému zníženiu zápachu a redukuje sa rozmnožovanie drobného hmyzu.

Košík si domácnosť môže umiestniť na kuchynskú linku alebo balkón. Dostatočné prevetrávacie otvory na košíku spomaľujú rozklad odpadu v košíku a minimalizujú zápach.

ČO PATRÍ DO HNEDEHO BIOKOŠÍKA?

Zvyšky zeleniny a ovocia z prípravy a konzumácie jedál • vrecúška z čaju, káva a filtre z kávovarov • škrupiny z vajčiek • zvyšky vareného jedla • potraviny po záruke bez obalov • kvety, listy a odrezky rastlín. Nevhadzujte tekutý bioodpad. Nevhadzujte jednorazové obaly od jedál. Nepoužívajte obyčajné plastové vrecká či tašky, len kompostovateľné alebo papierové.

Za mojich čias sme odpadu tvorili veľmi málo. Všetko sme spotrebovali alebo našli iné použitie. Verím, že aj v tejto modernej dobe sa nám, Trenčanom, spoločne podarí tvoriť čo najmenej odpadu.

Získal som od svojich poradcov zopár tipov, ako netvoriť zbytočne odpad. Budem rád, keď tam dopíšeš aj svoj vlastný tip :)

1. **Naplánuj si vopred, čo budeš jesť počas najbližších dní.** Ak ideš nakupovať potraviny, maj vopred pripravený zoznam. Tak je šanca, že budeš efektívnejšie nakupovať a menej plytváť potravinami, ktoré nespotrebuješ. Posledná rada, nenakupuj hladný. 😊
2. **Vieš, že aj u nás v Trenčíne existujú obchody, kde si vieš nakúpiť obľúbené potraviny bez zbytočných obalov?** Vyskúšaj to! Nájdeš tam napr. cestoviny, čaje, strukoviny, koreniiny, mliečne výrobky, sladkosti, praktické veci do kuchyne či kúpeľne. Stačí prísť s vlastným vreckom alebo nádobou.
3. **Pri príprave jedál v kuchyni väčšinou netvoríme klasické smeti, ale bioodpad.** Šupky z ovocia či zeleniny, usadeniny z kávy, čajové sáčky či škrupiny z vajec, všetky patria do kompostu, teda do hnedej nádoby. Odrezky izbových rastlín rovnako patria do novej hnedej nádoby, sú rastlinný bioodpad.
4. **Skontroluj si potraviny v chladničke či špajzi a presuň tie s najbližším dátumom spotreby dopredu, aby si ich stihol spotrebovať.** Objavil si pri tom menej čerstvé ovocie či už nie veľmi väbne vyzerajúcu zeleninu? Skúsť im dať druhú šancu v podobe použitia do smoothie alebo koláča.

5. Sem dopíš svoj vlastný tip, ako netvoriť odpad.

Napiš nám svoj tip na www.trencinrecykluje.sk a odmeníme ťa darčekom.

Vedeli ste, že u nás v Trenčíne za rok 2019 1 obyvateľ vyprodukoval 522 kg komunálneho odpadu? Z toho skoro jednu štvrtinu tvorí bioodpad, ktorý by nemal končiť na skládke, ale v kompostárni.

ČO DO ZBERNÝCH NÁDOB PATRÍ ✓

PAPIER

noviny, časopisy, reklamné letáky, stlačené krabice, kartóny, papierové obaly, kancelársky papier

SKLO

nevratné obaly zo skla z alkoholických alebo nealkoholických nápojov, poháre, sklenené črepy, tabuľové sklo bez drôtenej vložky

PLASTY

stlačené alebo zošliapnuté plastové fľaše z nápojov, obaly z pracích a čistiacich prostriedkov alebo kozmetiky, fólie

KOVY

kovové obaly, nápojové plechovky, konzervy, kovové výrobky a súčiastky, alobal

NÁPOJOVÉ KARTÓNY

vypláchnuté stlačené alebo zošliapnuté obaly z džúsov, mliečnych výrobkov, vína, kávy

BIOODPAD

Zvyšky zeleniny a ovocia, vrecúška z čaju, káva a filtre z kávovarov, škrupiny, zvyšky vareného jedla, potraviny po záruke bez obalov, kvety, listy a odrezky rastlín.

A ČO NEPATRÍ ✗

krabice z mlieka a nápojov, povoskované papier, plienky, lepiaca páska

plexisklo, keramika, zrkadlá, porcelán, žiarivky, autosklá, TV obrazovky, sklo s kovovou výplňou

znečistené plasty, krabice z mlieka a nápojov, linoleum, guma, kabelky, molitan, obaly znečistené olejovými a ropnými látkami

kovový odpad znečistený škodlavinami (farby, laky, oleje)

obaly so zvyškami nápojov

obaly z potravín

STLAČAJ ODPAD, NEBUDEME VOZIŤ VZDUCH

Za mojich čias to veru nebolo treba. Teraz musíme vynášať plné kontajnery tak. Stačí však papierové krabice, tetra-pak obaly či plastové fľaše pred vyhodnením stlačiť a hneď ušetríme kopec miesta na ďalší odpad. Takto môžeme znížiť frekvenciu vývozu odpadu a ušetriť.

Nestlačený odpad zbytočne zaberá veľa miesta a v konečnom dôsledku zberová spoločnosť odváža vzduch. Platí to najmä pre plastové fľaše, kartónové krabice či plechovky. Preto je veľmi dôležité obal pred vyhodnením stlačiť a zmenšiť jeho objem.

Ak sa odpad pred vyhodnením nestlačí, kontajner či vrece sa plnia rýchlejšie a ďalší odpad sa už do nich nezmesť.

Do nádoby s objemom 1100 l sa zmestí približne 733 litrov 1,5-litrových nestlačených fľaš. Ak by sme ich zmestili stlačené, zmestilo by sa ich tam len 200. To je takmer štvornásobne menej.

Čím viac odpadu sa zmestí do kontajnera alebo vrecia, tým viac sa zníži interval zvozu. Menej jazd znamená čistejší vzduch.

Pridaj si Matúša Čáka Trenčianskeho v Messengeri, a keď si nebudeš vedieť rady, či niektorý druh odpadu patrí do hnedého biokoša, odfoť a pošli mi obrázok, skúsím ti poradiť. Aktívni mešťania získajú špeciálnu digitálnu pečat super bio-triediča. Zoškenuj kód a začni četovať s Matúšom Čákom Trenčianskym.

Chceš sa naučiť, ako v Trenčíne hospodáriť s odpadom? Ktoré druhy odpadov nevedia najčastejšie Trenčania správne triediť? Všetky aktuálne informácie a odpovede o bioodpade, ale napr. aj o zberných dvoroch nájdeš na www.trencinrecykluje.sk

#TRENČINRECYKLUJE #VSETKOSANAMVRATI

Trenčín recykluje

Četuj o odpadoch s Matúšom Čákom Trenčianskym

VŠETKO SA NÁM VRÁTI

Staňte sa súčasťou pozitívnej zmeny v Trenčíne.

Zavedenie zberu triedeného kuchynského odpadu do všetkých domácností v Trenčíne je tu. Ako sa na to pripravíte? Čo to pre nás znamená, čo nám to spoločne prinesie? Pripravili sme pre vás odpovede na najčastejšie otázky priamo v tomto letáku. Nezabudnite, že všetko sa nám vráti!

www.trencinrecykluje.sk

HOSPODÁRENIE MESTA S ODPADOM

NÁKLADY MESTA

Náklady na zber, prepravu a uloženie odpadu neustále narastajú. Na skládku ukladáme ročne približne 17 000 ton. Prevádzkový poplatok za skládokovanie tony odpadu je dnes takmer 33 EUR. Zákonný poplatok sa zvyšuje každý rok, podľa nariadenia vlády. Zákonné poplatky za skládokovanie tony, pri vytriedení viac ako 40 % odpadu, sú nasledovné:

rok 2018	5,2 Eur/tona
rok 2019	7 Eur/tona
rok 2020	12 Eur/tona
rok 2021	18 Eur/tona

V roku 2019 sme vytriedili 40,27 % odpadu. Ak v roku 2020 klesneme pod 40 %, zákonné poplatky narastú až na 22 EUR za tonu. Preto je dôležité odpad triediť.

NÁKLADY, KTORÉ NEHRADÍ MESTO

Zabezpečenie triedenia odpadu (od nádoby až po jeho prepravu k spracovateľom) je pomerne nákladná záležitosť. Nefinancuje ho však mesto ani občania z poplatkov za odpad. Financujú ho organizácie zodpovednosti výrobcov („OZV“). Tieto OZV zastupujú jednotlivých výrobcov, ktorí uvádzajú na trh obaly (napr. minerálové fľaše, kartónové krabice a pod.), a ktorí za toto množstvo uvedených obalov musia zaplatiť určité poplatky do OZV. Tieto poplatky sú následne použité na financovanie triedeného zberu v mestách a obciach. V zmysle zákona o odpadoch nesmú samosprávy financovať triedený zber z vlastných rozpočtov.

Účtenka mesta 2019

Vývozy odpadu komunálnych nádob vrátane polopodzemných	925 814 Eur
Uloženie odpadu na skládku	530 187 Eur
Prevádzkovanie zberných dvorov	317 240 Eur
Vývozy uličných nádob na verejných priestranstvách	145 904 Eur
Investície do polopodzemných kontajnerov	99 500 Eur
Zber nadrozmerného odpadu	86 159 Eur
Vývozy bionádob	61 922 Eur
Spracovanie na kompostárni	58 695 Eur
Jarné a jesenné upratovanie	58 424 Eur
Vývozy nádob na psie exkrementy	3 940 Eur
Triedenie odpadu	0 Eur
Celkovo	2 287 785 Eur

OZV uhradila za rok 2019 za triedený zber v meste Trenčín 711 410 € s DPH.

ČO TO TEDA ZNAMENÁ?

Zber a spracovanie zmesového komunálneho a bioodpadu hradí mesto, teda my, občania. Zber a spracovanie triedeného odpadu sú hradené z OZV.

PRAVDY A MÝTY O ODPADE

AKO TRIEDIŤ OBALY NA VAJÍČKA A ROLKY Z TOALETNÉHO PAPIERA?

Patria do triedeného zberu papiera. Nesmú byť však mokré ani masťné.

PATRÍ POLYSTYRÉN DO TRIEDENÉHO ZBERU?

Do triedeného zberu plastov patrí obalový polystyrén. Stavebný polystyrén je potrebné odniesť na zberný dvor.

JE POTREBNÉ OBALY PRED VYHODENÍM DO TRIEDENÉHO ZBERU UMÝVAŤ?

Úplne postačí, ak obal neobsahuje hrubé zvyšky obsahu, čiže nie je potrebné obal umývať. Ak sa chcú ľudia vyhnúť zápachu, na vypláchnutie sa dá použiť úžitková voda. Dôležité je obaly pred vyhodnením stlačiť, aby nezaberali zbytočne veľa miesta a zberné autá nevyvážali vzduch.

PATRÍ OBAL ZO SPREJA DO TRIEDENÉHO ZBERU?

Obaly zo sprejov kozmetických výrobkov patria do triedeného zberu, do nádoby na kovy. Vyhadzujte ich vždy prázdne a v žiadnom prípade ich neprepichujte. Spreje s farbami, technickými lakmi a inými penami však patria na zberný dvor, nakoľko obsahujú nebezpečné látky.

MÔŽE SA STAŤ, ŽE TRIEDENÝ ZBER SKONČÍ NA SKLÁDKE?

Vyzbieraný triedený odpad z farebných nádob je evidovaný a zberová spoločnosť musí dokladovať čo sa s ním deje. Tieto druhotné suroviny putujú na ďalšie spracovanie, recyklujú sa do nových produktov, alebo sa s nimi obchoduje. Ak je však triedený odpad príliš znečistený a zmiešaný s iným odpadom (viac ako 35 %), podľa zákona prestáva byť považovaný za vytriedený a musí skončiť na skládke odpadu. To sa ale deje len v minimálnom množstve prípadov.

✘ ČO NEPATRÍ DO TRIEDENÉHO ZBERU ✘

ZDRAVOTNÍCKY A INFEKČNÝ MATERIÁL

Použité jednorazové rúška, respirátory ani rukavice nepatria do triedeného zberu. Vložte ich do plastovej tašky alebo vreca, pevne ho uzavrite a vyhoďte do zmesového odpadu. Inzulínový perá a injekčné striekačky sú považované za nebezpečný odpad, s ktorým nemožno ďalej manipulovať. Je potrebné ich odovzdať v lekární.

To isté platí pre nespotrebované lieky po expirácii. Na triediacej linke pracujú ľudia, ktorí sú vystavení priamemu styku s odpadom a hrozí im riziko poranenia alebo nákazy. Budme k nim ohľaduplní.

PLAST – ČO DOŇ NEPATRÍ

Aj keď sa niekedy môže zdať, že ide o plastový odpad, zamyslime sa, či naozaj patrí do triedeného zberu plastov. Nepatria tam napríklad odevy ani obuv, i keď sú vyrobené z plastu. Rovnako tak žalúzie, hadice od vysávača, maliarske potreby, kolieskové korčule, koberce ani vence z cintorína. Všetok tento odpad je potrebné odniesť na zberný dvor.

PAPIER – ČO DOŇ NEPATRÍ

Jednorazové plienky, ale ani masťný mokrý či znečistený papier nepatria do triedeného zberu papiera. Môžu totiž znehodnotiť ostatný vytriedený obsah, ktorý sa už nebude dať spracovať.

ZVÝŠKY OLEJOV A POTRAVÍN

Odpad síce netreba umývať, ale mal by obsahovať čo najmenej nečistôt. Kuchynský olej je možné odovzdať na čerpacej stanícii, či vyžiť iné možnosti, alebo ponúka na Pacif. Rastlinné zvyšky potravín sa dajú kompostovať, alebo odovzdať v rámci zberu biologicky rozložiteľného odpadu.

AUTOODPAD

Opotrebované akumulátory, autobatérie a disky z áut je potrebné odovzdať na zberných dvoroch, alebo počas jarného či jesenného upratovania. Pneumatiky odovzdajte v pneuservisoch, u distribútorov a predajcov prenumatik.

VEĽKOOBJEMOVÝ A STAVEBNÝ ODPAD

Drobný stavebný odpad (napr. betón, tehly, dlaždice) a veľkoobjemový odpad (starý nábytok, umývadlá, koberce a pod.) patria na zberný dvor, prípadne si treba počkať na zber veľkoobjemového odpadu.

ELEKTROODPAD

Nepotrebné domáce spotrebiče (televízory, elektrické náradie a pod.) patria na zberný dvor, alebo ich môžete odovzdať v predajniach elektrospotrebičov, prípadne do zberných nádob na to určených. Je zakázané ich vykladať k bežným nádobám na odpad. Funguje aj mobilný zber elektroodpadu, viac informácií o ňom nájdete na www.trencin.sk.

OBLEČENIE

Oblečenie, obuv, handry a plyšové hračky môžete vytriediť do kontajnerov určených na oblečenie alebo odniesť na zberný dvor.

AK SPRÁVNE TRIEDIME, SVET JE KRAJŠÍ

1. Snažte sa odpad netvoriť vôbec.
2. Zálohované obaly nepatria do koša, vráťte ich do predajne.
3. Dodržiavajte farebnú abecedu triedenia: sklu patrí zelená, papieru modrá, plastov žltá, kovom červená a nápojovým kartónom oranžová farba. Napovie vám aj označenie na obale.
4. Len vytriedený odpad sa dá zhodnotiť a recyklovať.
5. Triedte odpad, opláti sa to. Za vytriedený odpad občan neplatí, jeho zber hradia výrobcovia prostredníctvom OZV ENVI-PAK.
6. Obal označený patrí do triedeného zberu.